

מספר הנפטרים, ומהם מספר הנפטרים בשל נגיף הקורונה, בישראל, באנגליה, בגרמניה ובארה"ב

לבקשת חבר הכנסת אלעזר שטרן בדק מרכז המחקר והמידע של הכנסת מהו מספר הנפטרים הכולל בישראל, באנגליה, בארה"ב ובגרמניה בכל אחד מהחודשים פברואר עד אפריל 2020, וכמה מהם נפטרו בשל נגיף הקורונה. בטרם נציג את הנתונים יש לתת את הדעת על כמה מגבלות מרכזיות:

ראשית, אין בידנו מידע עד כמה הנתונים על מספר הנפטרים בכל מדינה הם מלאים ונכללים בהם כל הנפטרים בתקופה האמורה. בישראל, לדוגמה, נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן: למ"ס) על מספר הנפטרים הכולל בחודשים מרץ עד אפריל 2020 אינם סופיים ועודכנו ב-23 במאי 2020.¹ בארה"ב צוין כי מספר הנפטרים אינו מלא ומבוסס רק על מספר הפטירות שהודעה בגינן התקבלה וקודדה עד מועד פרסום הנתונים.² אין בידנו מידע באשר לשאר המדינות, ויש אפשרות שגם בהן מידע זה אינו בהכרח מלא.

שנית, אין בידנו מידע אם במספר הנפטרים בשל נגיף הקורונה בכל המדינות נכללים רק נפטרים שאובחנו על בסיס בדיקת מעבדה או שנכללים בו גם מקרים חשודים. כך לדוגמה, הנתונים על נפטרים בשל נגיף הקורונה בישראל שהתקבלו מהמשרד לשירותי דת היו גבוהים יותר מנתוני משרד הבריאות, מכיוון שנכללו בהם גם נפטרים שהיה חשד שנדבקו בנגיף.

שלישית, אין בידנו מידע אם קורונה היא סיבת המוות היסודית, כלומר אם היא הסיבה שהביאה לשרשרת האירועים שהובילו לפטירה. בישראל ללמ"ס אין עדיין סיווג של מקרי הפטירה בחודשים פברואר עד אפריל 2020 לפי סיבת המוות, סיווג שהיא מבצעת על בסיס הודעות הפטירה של הנפטרים. לשאלתנו אם קורונה היא סיבת המוות היסודית של כלל הנפטרים בשל נגיף הקורונה ענה משרד הבריאות: "מרבית הנפטרים בשל נגיף הקורונה היו עם מחלות רקע והקורונה מוגדרת אצלם כסיבת מוות עיקרית".³ באנגליה, בפטירות בשל נגיף הקורונה נכללים מקרים שבהם בתעודת הפטירה הוזכר קיומו של נגיף הקורונה או חשד לנגיף הקורונה, לבד או בשילוב גורמים אחרים, קרי זו אינה

¹ אתר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, [פטירות יומיות של תושבי ישראל לפי גפה, 2000-2020](#)

² Centers for Disease Control and Prevention, [National Centre for Health Statistics, Daily of Totals by Week and State, Provisional Death Counts for Coronavirus Disease](#), Update : May 22th 2020.

³ מירי כהן, מנהלת תחום בכיר קשרי ממשל ותוכניות לאומיות במשרד הבריאות, מסרון, 26 במאי 2020.

בהכרח סיבת המוות היסודית.⁴ אין בידנו מידע באשר לשאר המדינות ולכן יכול להיות שיש מדינות שבדיווחיהן על מספר הנפטרים בשל נגיף הקורונה נכללים רק נפטרים שקורונה היא סיבת המוות היסודית לפטירה לצד מדינות שבהן אין זה בהכרח המצב.

בשל השונות בין המדינות בהגדרות ובאופן הצגת נתוני התמותה, יש קושי להשוות בין המדינות ולכן נציג כל מדינה בנפרד. בעיון בנתונים יש לזכור כי ישנה שונות בגודל אוכלוסייתן של מדינות אלה, ולכן לשם הנוחות בטרם נציג את נתוניה של כל מדינה נציג את גודל אוכלוסייתה. נזכיר שוב כי אנו מתמקדים בשיעור הנפטרים בשל נגיף הקורונה מתוך כלל הנפטרים בכל מדינה בחודשים פברואר עד אפריל.

ישראל

אוכלוסיית ישראל מנתה בחודש אפריל 2020 כ-9 מיליון איש.⁵ בנתוני הלמ"ס על מספר כלל הנפטרים בישראל בחודשים פברואר עד מרץ 2020 שיוצגו להלן לא נכללים ישראלים שנפטרו בחו"ל, וכאמור הנתונים אינם סופיים ומעודכנים ל-23 במאי 2020. הנתונים על מספר הנפטרים בשל נגיף הקורונה בישראל הגיעו משני מקורות: האחד, פרסומים רשמיים של משרד הבריאות, שכן עד סיום כתיבת מסמך זה לא השיב משרד הבריאות על פנייתנו בנושא ולכן התבססנו רק על פרסומיו. המקור השני הוא נתונים שהתקבלו מאגף הקבורה במשרד לשירותי דת באשר למספר הנפטרים שטופלו במוקד לפינוי נפטרים בשל נגיף הקורונה או נפטרים שקיים חשד שנדבקו בקורונה.

אפריל	מרץ	פברואר	מקור הנתונים	
3,817	4,126	3,934	הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ⁶	כלל הנפטרים
203 (5.3%)	20 (0.48%)	0	משרד הבריאות ⁷	נפטרים בשל נגיף הקורונה
227 (5.9%)	35 (0.85%)	0	אגף הקבורה במשרד לשירותי דת ⁸	

כפי שאפשר לראות יש פער בין נתוני משרד הבריאות לנתוני המשרד לשירותי דת. על פי נתוני משרד הבריאות בחודשים מרץ עד אפריל נפטרו בישראל 223 חולי קורונה, בעוד על פי נתוני המשרד לשירותי דת המוקד טיפל ב-262 נפטרים, מתוכם 216 נפטרים מאומתים לקורונה ו-46 נפטרים עם חשד לקורונה.

⁴ Office for National Statistics, [Deaths registered weekly in England and Wales, Provisional, 2020: up to week ending 22 May 2020](#). updated: June 2nd 2020.

⁵ אתר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, הירחון הסטטיסטי לישראל – מאי 2020, [אוכלוסייה – לוח ב', אוכלוסייה לפי קבוצת אוכלוסייה](#), כניסה: 4 ביוני 2020.

⁶ הנתונים מבוססים על קובץ פטירות של רשות האוכלוסין וההגירה. בנתונים לא נכללו פטירות של תושבים ישראלים בחו"ל והם אינם סופיים. אתר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, [פטירות יומיות של תושבי ישראל לפי נפה, 2020](#). עודכן: 23 במאי 2020.

⁷ אתר משרד הבריאות, [נגיף הקורונה תמונת מצב – היסטוריית נתונים](#), עודכן: 11 במאי 2020.

⁸ מאיה יוסף (שמחון), מ"מ ראש ענף שירותי דת, המשרד לשירותי דת, מכתב, 19 במאי 2020.

אנגליה⁹

אוכלוסיית אנגליה מנתה באמצע 2019 כ-56 מיליון איש.¹⁰ אנגליה מפרסמת נתונים חודשיים על כלל הנפטרים וכן נתונים יומיים על נפטרים בשל נגיף הקורונה. את הנתונים היומיים עיבדנו לנתונים חודשיים. נציין כי בפרסום מספר הנפטרים בשל נגיף הקורונה בחודש מרץ מפורט מספר הנפטרים מ-6 במרץ ואילך, לא ברור אם מכיוון שעד מועד זה לא היו נפטרים בשל נגיף הקורונה או מכיוון שהנתונים אינם מלאים.

אפריל	מרץ (31.3-6.3)	פברואר	
83,504	46,508	40,806	כלל הנפטרים ¹¹
(26%) 21,823	(4.9%) 2,285	לא פורסמו נתונים	מהם נפטרים בשל נגיף הקורונה ¹²

גרמניה¹³

אוכלוסיית גרמניה מנתה בסוף ספטמבר 2019 כ-83 מיליון איש. גרמניה מפרסמת נתונים יומיים על כלל הנפטרים במדינה (את הנתונים עיבדנו לנתונים חודשיים) ונתונים חודשיים על נפטרים בשל נגיף הקורונה.

אפריל	מרץ	פברואר	
82,246	86,723	79,593	כלל הנפטרים ¹⁴
(6.9%) 5,705	(0.67%) 583	לא פורסמו נתונים	מהם נפטרים בשל נגיף הקורונה ¹⁵

⁹ מכיוון שאין בידנו מידע על כל היחידות המדיניות בבריטניה, בחרנו להתמקד באנגליה שאוכלוסייתה היא כ-84% מכלל אוכלוסיית בריטניה.

¹⁰ Office for National Statistics, [Population estimates for the UK, England and Wales, Scotland and Northern Ireland, provisional: mid-2019](#), May 6th 2020.

¹¹ Office for National Statistics, deaths registered monthly in England and Wales – April 2020, May 28th 2020.

¹² UK Government website, [Coronavirus \(COVID-19\) in the UK](#), updated: May 26th 2020.

¹³ Destatis statistisches Bundesamt, [Bevölkerungsstand, Bevölkerung nach Geschlecht und Staats angehörigkeit](#).

¹⁴ Destatis Statistisches Bundesamt, [Sterbefälle Fallzahlen nach Tagen, Wochen, Monaten, Altersgruppen und Bundesländern für Deutschland 2016–2020](#), May 29th 2020.

¹⁵ Robert Koch Institute, [Coronavirus Disease 2019 \(COVID-19\) Daily Situation Report](#), updated: March 30th 2020; Robert Koch Institute, [Coronavirus Disease 2019 \(COVID-19\) Daily Situation Report](#), updated: April 30th 2020.

ארה"ב

אוכלוסיית ארה"ב מונה כ-329.5 מיליון איש.¹⁶ נתוני המרכזים לבקרת מחלות ולמניעתן (CDC) על כלל הנפטרים בארה"ב ועל הנפטרים בשל נגיף הקורונה הם נתונים שבועיים בלבד. מכיוון שישנם שבועות החורגים מחודש מסוים בחרנו להציג נתונים אלה על פי שבועות.

שיעור הנפטרים בשל נגיף הקורונה מכלל הנפטרים	כלל הנפטרים ¹⁸	מספר הנפטרים בשל נגיף הקורונה ¹⁷	תאריכים	
	58,283	1	8.2–2.2	פברואר
	57,623	0	15.2–9.2	
	57,699	2	22.2–16.2	
	58,083	5	29.2–23.2	
0.1%	57,850	32	7.3–1.3	מרץ
0.1%	56,646	51	14.3–8.3	
0.9%	57,120	540	21.3–15.3	
4.9%	60,845	3,000	28.3–22.3	
13.6%	69,037	9,362	4.4–29.3	
21%	74,632	15,347	11.4–5.4	אפריל
22%	71,292	15,787	18.4–12.4	
20%	66,480	13,208	25.4–19.4	
17%	60,483	10,327	2.5–26.4	

סיכום שיעור הנפטרים בשל נגיף הקורונה מכלל הנפטרים בכל מדינה בחודשים פברואר עד אפריל

בכל המדינות שהוצגו לעיל, למעט ארה"ב, אין נתונים על מספר הנפטרים בשל נגיף הקורונה בחודש פברואר.

שיעור הנפטרים בשל נגיף הקורונה בכל מדינה בחודשים מרץ ואפריל:

בישראל: לפי דיווח משרד הבריאות נפטרו בשל נגיף הקורונה 223 איש, שהם **2.8%** מכלל הנפטרים בחודשים אלה. לפי אגף הקבורה במשרד לשירותי דת נפטרו בשל נגיף הקורונה 262 איש, שהם **3.3%** מכלל הנפטרים בחודשים אלו.

בגרמניה: נפטרו בשל נגיף הקורונה 6,288 איש, שהם **3.8%** מכלל הנפטרים בחודשים אלו.

בארה"ב: נפטרו בשל נגיף הקורונה 67,654 איש, שהם **11.8%** מכלל הנפטרים בחודשים אלו.

באנגליה: נפטרו בשל נגיף הקורונה 24,110 איש, שהם **18.5%** מכלל הנפטרים בחודשים אלו.

נזכיר שוב כי יש להתייחס לנתונים אלה בזהירות ובהסתייגות בשל המגבלות שפורטו לעיל.

¹⁶ Usa census bureau, [U.S. and World Population Clock](https://www.census.gov/population/clock/), accessed: June 5th 2020.

¹⁷ שם.

¹⁸ Centers for Disease Control and Prevention, National Center for Health Statistics, [Provisional Death Counts for Coronavirus Disease, Table 1: Death involving coronavirus disease 2019, \(COVID-19\), pneumonia and influenza reported to NCHS by week ending date, US](https://www.cdc.gov/nchs/data/tables/provisional_death_counts_for_coronavirus_disease_2019_covid-19_pneumonia_and_influenza_reported_to_nchs_by_week_ending_date_us.html), updated: May 22th 2020.